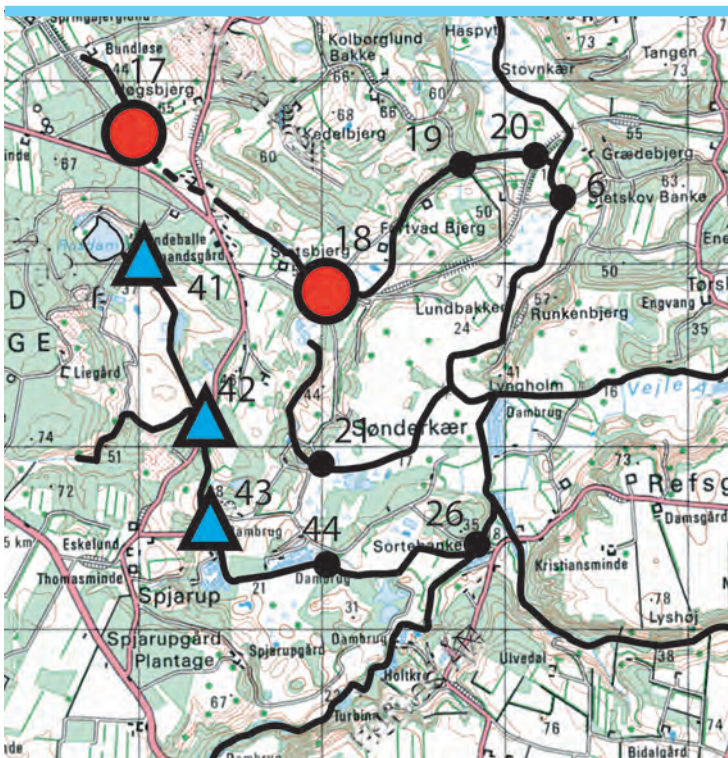

Plan for fiskepleje i Trend Å

Distrikt 19, vandsystem 13

Plan nr. 29-2013

Af Jørgen Skole Mikkelsen

Datablad

Faglig rapport fra DTU Aqua, Institut for Akvatiske Ressourcer, Sektion for Ferskvandsfiskeri og –økologi, nr.29-2013.

Titel: Plan for fiskepleje i Trend Å

Forfattere:Jørgen Skole Mikkelsen

Udgiver: DTU Aqua, Institut for Akvatiske Ressourcer, Sektion for Ferskvandsfiskeri og –økologi©

URL: <http://www.fiskepleje.dk>

Udgivelsesår: 2013

Bedes citeret: Jørgen Skole Mikkelsen, 2013, Plan for fiskepleje i Trend Å. Faglig rapport fra DTU Aqua, Institut for Akvatiske Ressourcer, Sektion for Ferskvandsfiskeri og –økologi, nr. 29-2012.

Gengivelse tilladt med tydelig kildeangivelse.

Internetversion: Rapporten og tilhørende kort er tilgængelig i elektronisk format (pdf) på www.fiskepleje.dk

Indholdsfortegnelse

I.	Indledning...	1
	Metode	2
	Resultater	3
	Forslag til forbedring af de fysiske forhold	4
II.	Bedømmelse af de enkelte vandløb	8
III.	Udsætningsmateriale	16
	Trend Å	
	Mindre tilløb til Trend Å, højre side	
	Jelstrup Bæk	
	Havbro Bæk	
	Tværbæk	
	Enighedsgrøft	
	Ulstrup Bæk	
	Tilløb til Tværbæk ved Birken	
	Tilløb ved Vester Hornum	
	Tilløb til Trend Å fra Holmgårde	
	Sønderlade Bæk	
	Katmose Grøft	
	Mindre tilløb til Trend Å, venstre side	
	Røjbæk	
	Tilløb til Trend Å sydvest for Mølgård	
	Tilløb nord for Gøttrupgård	
	Tilløb til Trend Å nord for Vadgård	

Bilag 1 (stationering, biotopsbedømmelse og befiskningsresultater)

Bilag 2 (stationskort og udsætningskort)

Plan for fiskepleje i Trend Å

Distrikt 19 - vandsystem 13

I. Indledning

Denne plan for fiskepleje er udarbejdet på baggrund af undersøgelser over den fiskebiologiske tilstand i Trend Å. Undersøgelsen er foretaget i perioden fra den 3. september til den 7. september 2012 af DTU Aqua, Institut for Akvatiske Ressourcer, Sektion for Ferskvandsfiskeri og -økologi, kaldet DTU Aqua i resten af denne rapport.

Trend Aa Lystfiskeriforening, i teksten omtalt som ”foreningen”, har assisteret med feltarbejdet og været behjælpelige med oplysninger om vandløbsrestaurering og passageforhold.

Denne plan for fiskepleje i Trend Å er en revision af den tidligere udsætningsplan fra 2004. Planen er udarbejdet som led i de aktiviteter, der sker i forbindelse med den generelle fiskepleje, herunder restaurering af vandløb ved udlægning af gydebanker m.m.

Udsætningerne i vandløbene bliver varetaget af Trend Aa Lystfiskeriforening.

Naturligt produceret ørredyngel fra gydning i vandløbet kommer normalt frem fra gydebanken om foråret. Der bliver ikke udsat yngel i det år, hvor DTU Aqua undersøger vandløbene. Derfor viser forekomsten af ½ års ørreder i denne undersøgelse den naturlige forekomst af yngel fra gydning og dermed, hvor godt vandløbet virker som gyde- og opvækstvand for ørred. Denne viden kan bruges i det lokale arbejde med at forbedre miljøtilstanden i vandløbene. Mangel på yngel kan f.eks. skyldes mangel på gydefisk pga. spærringer i vandsystemet, forurening, tilsanding af gydebanker eller hårdhændet vedligeholdelse.

Naturstyrelsen har det formelle ansvar for at overvåge og beskrive vandmiljøets tilstand. Styrelsens vandplaner indeholder en beskrivelse af de problemer, der skal løses sammen med nogle overordnede anbefalinger af, hvordan det kan gøres. Kommunerne er vandløbsmyndighed og skal sikre, at problemerne løses. DTU Aquas opgørelse af fiskebestandens sammensætning i de enkelte vandløb samt beskrivelsen af de problemer, der forhindrer etablering af naturlige bestande, kan anvendes i dette arbejde, idet det dog skal fremhæves, at DTU Aqua ikke nødvendigvis kender alle lokale problemer i vandløbene.

Naturstyrelsens vandplaner for vandløbene i perioden 2011-2015 er ikke baseret på fiskeundersøgelser, kun på undersøgelser af vandløbenes smådyr (faunaklassen). Vandrammedirektivet indeholder dog også krav om naturlige fiskebestande, hvorfor der i senere vandplaner vil indgå krav om fisk. Derfor nævner Naturstyrelsen i vandplanen for 2011-2015, at man er enig med DTU Aqua i,

- at der så vidt muligt etableres fuld faunapassage ved total fjernelse af menneskeskabte spærringer i vandløb samt
- at der i forbindelse med udlægning af sten og grus for at sikre opfyldelse af miljømålet om en bestemt faunaklasse samtidig sikres gydeområder for laksefisk, lampretter m.fl.

Man kan finde meget viden og gode råd om dette på www.fiskepleje.dk.

Metode

Feltundersøgelserne på de besøgte stationer består af en besigtigelse, som ofte er suppleret med en elektrobefiskning, hvor de fangne fiskearter er registreret.

Planen er inddelt i 4 overordnede afsnit (I-IV) med tilhørende bilag. Bilag 1 er en tabel over resultaterne fra de undersøgte stationer. Kortbilag er tilhørende oversigtskort. På oversigtskortet er der udlagt et stationsnet de steder i vandsystemet, hvor der er en undersøgelses- eller udsætningsstation.

I teksten i afsnit II, hvor de enkelte vandløb er beskrevet, er alle stationsnumrene nævnt, men alle stationer er ikke nødvendigvis besigtiget eller befisket ved undersøgelsen. På oversigtskortet vil en station fremstå som et punkt med stationsnummer. Såfremt der bliver anbefalet udsætning, vil stationen være vist ved et symbol, der samtidig angiver hvilken aldersgruppe af ørred, der kan blive udsat på stationen.

Bestandstætheden af ørred er beregnet ud fra resultaterne ved elektrofiskeri, hvor man har anvendt udtyndingsmetoden, som forudsætter minimum 2 befiskninger over samme strækning. På stationer hvor der bliver fanget 10 eller færre ørreder pr. 50 m. vandløbsstrækning, er der kun fisket 1 gang. I disse tilfælde er bestandstætheden beregnet ud fra den gennemsnitlige fangsteffektivitet i vandsystemet.

Bilag 1 viser en oversigt over befisket areal og biotopbedømmelse af de enkelte stationer. Endvidere indeholder bilaget oplysninger om vandløbets egnethed som ørredvand. Et vandløbs egnethed som ørredvand er vurderet efter en skala på 0-5, hvor 5 er bedst. Naturforholdene på lokaliteten, herunder bundens beskaffenhed og naturlige skjul er afgørende i denne forbindelse. Derfor er bedømmelsen af udsætningsbehovet samt den anviste mængde og fiskenes alder vurderet konkret for den enkelte lokalitet. Desuden er der angivet hvilke øvrige fiskearter, som er observeret på de enkelte stationer. Det fundne antal ørred er angivet i bilaget som antal fisk pr. 100 m² vandløbsbund og opdelt i ½-års yngel og ældre ørred.

Hvor bestandstætheden for ½-års yngel er 50 stk./100 m² eller mere anses biotopen for hensigtsmæssigt besat. For større fisk (12-20 cm.) er en bestand på 20 stk./100 m² vurderet som tilfredsstillende, og for ørred over 20 cm. en tæthed på 7 stk./100 m². I vandløb med en naturlig ½-års tæthed, der nærmer sig de ovennævnte tætheder vil der som udgangspunkt ikke blive anbefalet en udsætning. Udsætningsmængderne er beregnet ud fra tabel 1.

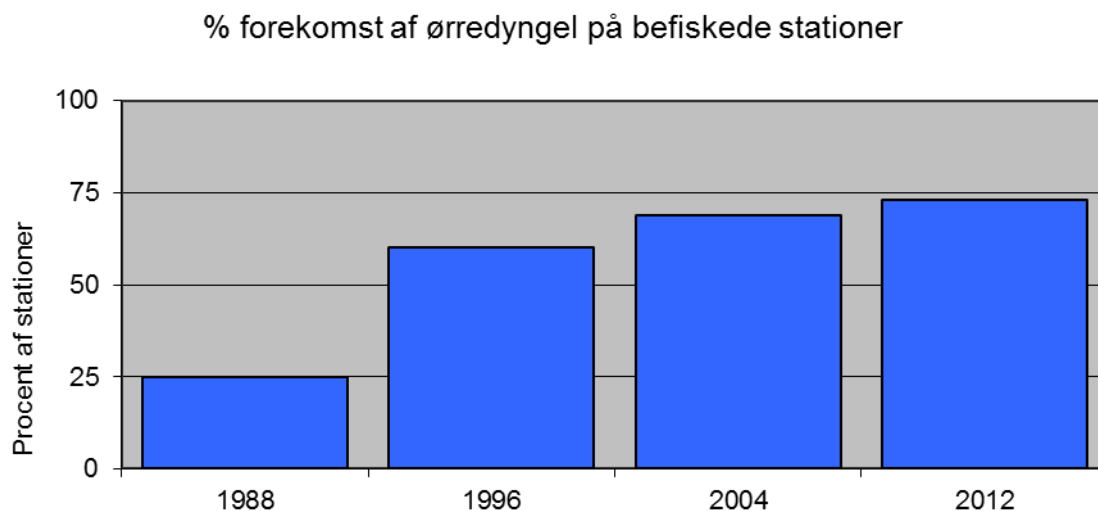
Tabel 1. Sammenhæng mellem de forventede tætheder af ørred i forskellige aldersgrupper i forhold til biotopen.

Antal ørred pr. 100 m ²				
Biotopskarakteren	Yngel	½-års	1-års	Store
5	300	75	30	10
4	240	60	24	8
3	180	45	18	6
2	120	30	12	4
1	60	15	6	2

Resultater

Undersøgelsen har omfattet i alt 37 stationer. Af disse er 7 stationer besigtiget, mens der på de resterende 30 stationer er foretaget en kvantitativ bestandsanalyse ved elektrofiskeri. Af de 30 stationer, der er befisket, er der 4 stationer, hvor biotopskarakteren er bedømt til at være 0.

I figur 1 og tabel 2 er resultaterne fra denne og tidligere bestandsanalyser samlet for at give et overblik over udviklingen i ørredbestanden i perioden fra 1988 til 2012.

Figur 1. Udvikling i den procentvise andel af befiskede stationer med ørredyngel (1/2-års ørreder). I opgørelsen indgår befiskede stationer med biotopskarakteren 1-5.

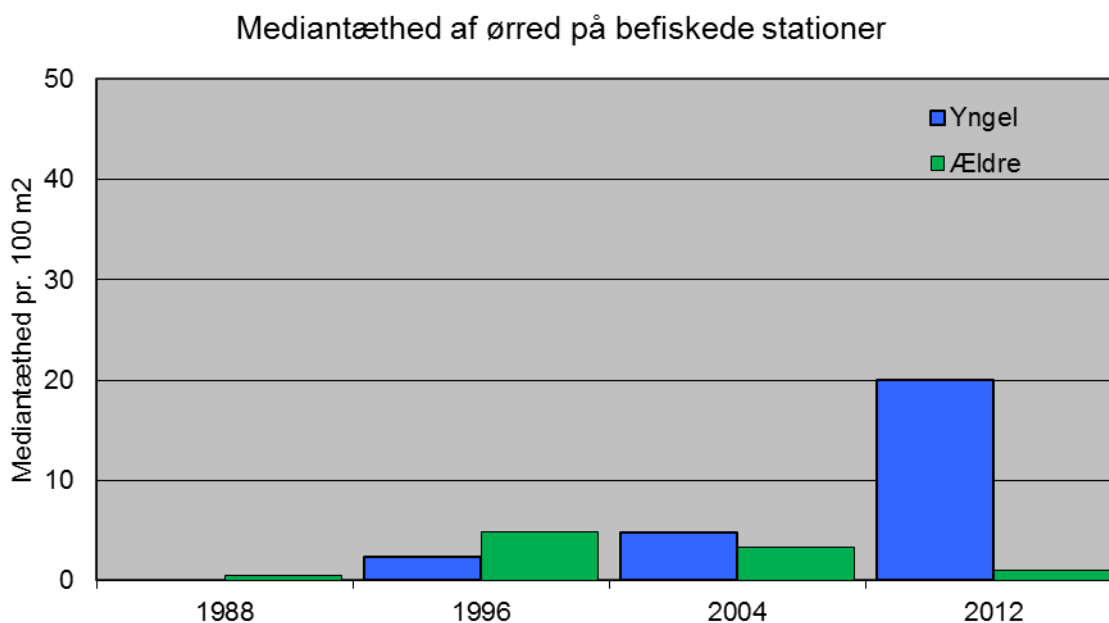
Tabel 2. Oversigten viser antal befiskede stationer de enkelte år. Ligeledes er vist den procentvise andel af befiskede stationer med hhv. 1/2-års og ældre ørred. I beregningerne indgår befiskede stationer med biotopskarakteren 1-5.

År	Antal befiskede stationer	Stationer med 1/2-års		Stationer med ældre	
		På antal st.	%	På antal st.	%
1988	20	5	25,0	10	50,0
1996	20	12	60,0	16	80,0
2004	29	20	69,0	17	58,6
2012	26	19	73,1	13	50,0

Som det fremgår af tabel 2 er der fundet 1/2-års (naturlig yngel) på ca. det samme antal stationer som ved den forrige undersøgelse i 2004. Nogle af de stationer, der blev elfisket i 2004, er på grund af vanskelige adgangsforhold ikke undersøgt denne gang. Dette er f.eks. tilfældet med st. 8 og st. 21, som uden tvivl har høje tætheder af 1/2-års ørred. Var der blevet elfisket disse steder, ville antallet af stationer med 1/2-års fisk være nået op på 21 stk.

I tabellen fremgår det, at antallet af stationer med ældre ørred er faldet fra 17 stk. i 2004 til 13 i 2012. På yderligere 4 stationer blev der i 2004 fundet ældre ørred. Faldet er dog noget misvisende, idet st. 8, 21 og 36 blev befisket i 2004, men på grund af vanskelige adgangsforhold blev de ikke befisket ved denne undersøgelse. Både st. 8 og 21 rummer uden tvivl stadig en bestand af ældre ørred, mens det måske er mere tvivlsomt på st. 36, hvor biotopen er forringet som følge af sandvan-

dring. Kun på st. 27 kan det med sikkerhed konstateres, at der er en tilbagegang i forhold til 2004. Her blev der tilbage i 2004 fundet ganske få ældre ørred, mens der denne gang ikke blev fundet nogen. Stationen har til gengæld en høj tæthed af årets yngel.

Figur 2. Udvikling i mediantæthed af ½-års og ældre ørreder på de befiskede stationer med biotopskarakter 1-5.

Der er sket en forbedring af den gennemsnitlige yngeltæthed fra 1,3 stk./100 m² i 1988 til 53,8 stk./100 m² i 2012 (tabel 3). Tilsvarende er medianværdierne (figur 2) i samme periode ændret fra 0 stk./100 m² til 20 stk./100 m² (tabel 3).

Den gennemsnitlige tæthed af ældre ørred er noget svingende, hvilket også gør sig gældende for medianværdien. Udsvingene er forholdsvis små og er sandsynligvis et udslag af naturlige udsving fra år til år.

Tabel 3. Oversigten viser antal befiskede stationer de enkelte år. Den gennemsnitlige tæthed er beregnet på baggrund af befiskede stationer med biotopskarakteren 1-5. Mediantætheden er den midterste værdi i et sorteret datasæt.

År	Antal befiskede stationer	Gns. tæthed af ½-års (stk./100 m ²)	Gns. tæthed af ældre ørred (stk./100 m ²)	Mediantæthed af ½-års (stk./100 m ²)	Mediantæthed af ældre ørred (stk./100 m ²)
1988	20	1,3	8,5	0,0	0,5
1996	24	23,2	7,0	2,3	4,8
2004	29	41,8	5,2	4,8	3,3
2012	26	53,8	8,4	20	1,0

Tætheden af ½-års ørred på de enkelte stationer er generelt gået frem, og st. 6 til 13 i hovedløbet har en væsentlig højere tæthed end i 2004. Derudover er der en meget markant fremgang på st. 20 i Tværbæk, som i 2011 blev restaureret. På denne station blev der i 2004 fundet 17 stk. ½-års ørred pr. 100 m², mens der ved denne undersøgelse blev fundet 146 stk. ½-års ørred pr. 100 m².

Der er også en markant fremgang på st. 22 i Tværbæk, mens der på st. 26 og 35 blev fundet en tæthed, der var væsentlig mindre end i 2004.

Ved denne undersøgelse blev der i modsætning til 2004 fundet ½-års ørred på følgende tre strækninger: st. 3 i hovedløbet, st. 24 i Ulstrup Bæk og st. 29, Tilløb ved Vester Hornum.

Kun et sted er der ikke fundet ½-års ørred ved denne undersøgelse i forhold til 2004, nemlig på st. 28, Tilløb til Tværbæk ved Birken.

Den naturlige produktion i vandløbet er altså øget i perioden fra 2004 og frem til 2012. I hovedløbet er bestanden nu så stor, at det ikke længere er nødvendigt med udsætninger.

De udsætninger, der er foretaget i tilløbene Jelstrup Bæk st. 15 og 16, tilløb til Tværbæk ved Birken st. 28, Sønderlade Bæk st. 31 og 32 samt Katmose Grøft st. 33 indstilles alle, da det trods mange års udsætninger ikke er lykkedes at etablere en bestand af ørred.

Biotopen de nævnte steder er ringe for ørred bl.a. som følge af, at vandføringen er ringe. I Tilløb til Tværbæk blev der i 2004 fundet en lille bestand af naturligt yngel. Vandløbet vurderes at have potentiale som ørredbiotop, hvis den blev restaureret.

Udsætningerne i Havbro Bæk st. 18 indstilles, indtil passageforholdene forbedres. Her er det heller ikke lykkedes at etablere en ørredbestand trods udsætninger.

Udsætningerne i Ørndrup Kanal st. 19 og Tilløb ved Vester Hornum st. 29 indstilles, da der nu er en naturlig bestand af ørred på begge stationer. I Ørndrup Kanal er bestanden dog så lille, at den kun vil kunne klare sig på sigt, hvis der sker forbedringer af biotopen.

Det samlede smoltudtræk fra vandløbets naturlige produktion er i 2012 beregnet til 6.500 stk.

Samlet set er fremgangen i ørredbestanden i Trend Å så stor at alle de nuværende udsætninger i vandløbet indstilles. Yderligere forbedring af vandløbets ørredbestand skal derfor ske gennem restaureringstiltag, hvoraf en del er beskrevet i det følgende.

Forslag til forbedring af de fysiske forhold

Passageforhold

Med henblik på at opnå en så stor naturlig og selvreproducerende fiskebestand som muligt er det nødvendigt at give vandrefiskene fri op- og nedstrøms passage i vandløbene. Dette kan man bl.a. opnå ved at frilægge rørlagte strækninger, så der bliver skabt fri passage for ørreder m.m. til opstrømsliggende gydeområder. Dårlige passageforhold ved vejunderføringer kan forbedres ved udlægning af sten og gydemateriale.

I denne undersøgelse blev der observeret spærringer i form af opstemninger eller rørlægninger i Trend Å hovedløb (st. 10), Havbro Bæk (st. 18), Tværbæk (st. 22), Tilløb til Trend Å fra Holmgårde (st. 30) og i Tilløb til Trend Å sydvest for Mølgård (st. 35).

En nærmere beskrivelse af spærringer i ovennævnte vandløb kan findes i teksten under bedømmelsen af de enkelte vandløb.

Vandløbsvedligeholdelse

Omkring grødeskæring er det vigtigt at slå fast, at grødeskæring i enhver form i vandløb alene sker for at forbedre vandløbenes naturgivne evne til at bortlede vand fra arealerne omkring vandløbene. I vandløbene indebærer grødeskæring en negativ påvirkning af planter, smådyr, fisk og de fysiske forhold. Miljøvenlig grødeskæring søger at mindske de negative påvirkninger.

Det er et grundlæggende problem, at stort set alle små vandløb er reguleret/kanaliseret, og ikke mindst at de ofte tillige er dybt nedskåret under terræn. I mange små vandløb er det ikke muligt at opfylde miljømålene alene gennem miljøvenlig grødeskæring. Ofte vil en egentlig restaurering af den fysiske vandløbskvalitet være nødvendig, eksempelvis i form af udlægning af grus og sten. I vandløb som er blevet udrettet og nedgravet dybt under terræn vil det kunne gavne smådyr og fisk, at der praktiseres miljøvenlig grødeskæring, indtil vandløbene viser tegn på at kunne tåle ophør af grødeskæring.

Momentant ophør af grødeskæring i stærkt regulerede og hårdt vedligeholdte vandløb kan være problematisk, idet ophør kan være forbundet med tilgroning og aflejringer og dermed tab af både vandløbskvalitet generelt og fiskevandskvalitet specielt. Grødeskæringen bør i alle vandløb udføres, sådan at der efterlades grøde på bunden af vandløbene til at give strømlæ, skjul og levesteder og at der langs bredderne efterlades bræmmer af kantvegetation til gavn for især de små fisk. Betydningen af bredzonens bræmmer af delvis vanddækket kantvegetation for små individer af ørred kan således ikke pointeres stærkt nok. Og netop disse bræmmer er ofte fraværende eller dårligt udviklet i små, dybt nedskårne vandløb med stejle brinker og skygge fra høj brinkvegetation.

Tilgroning

Ved vandløb, der har tendens til tilgroning med vandplanter, vil vandstanden typisk øges og strømhastigheden falde. Her kan skyggeeffekten fra træbeplantninger langs bredden eller en mere regelmæssig, skånsom vedligeholdelse være med til at begrænse væksten af grøde.

Der blev fundet kraftig tilgroede vandløbsstrækninger i Ulstrup Bæk (st. 24).

En nærmere beskrivelse af observerede problemer med tilgroning kan findes i teksten under bedømmelsen af de enkelte vandløb.

Gydegrus og skjulesten

Udlægning af gydegrus kan være relevant på strækninger, hvor de rette forhold så som et passende fald på vandløbsbunden, en passende vandhastighed og en god vandkvalitet er til stede. I forbindelse med etablering af gydebanker kan det være nødvendigt at etablere sandfang, der bør placeres umiddelbart opstrøms gydebankerne. Ud over på denne måde at skabe flere egnede gydepladser er det ligeledes vigtigt at skabe en større fysisk variation i vandløbene. Dette kan gøres ved udlægning af større sten, indsnævring af vandløbet for at skabe strømrender samt genslyngning af regulerede vandløbsstrækninger. Disse tiltag vil resultere i flere skjul, standpladser og dermed øge den fysiske variation for både fisk og anden vandløbsfauna.

I følgende vandløb er der observeret mangel på skjulesten og gydemateriale:

Ørdrup Kanal (st. 19), Ulstrup Bæk (st. 24 og 25), tilløb til Tværbæk ved Birken (st.28), og i tilløb til Trend Å sydvest for Mølgård (st. 35).

En nærmere beskrivelse af mulige strækninger til udlægning af gydegrus og skjulesten kan findes i teksten under bedømmelsen af de enkelte vandløb.

Sandvandring

Et stort problem i mange vandløb er tilsanding af gyde- og opvækstområder. For at reducere sandvandringen kan det være nødvendigt at etablere sandfang eller genslyngende udrettede vandløbsstrækninger, hvilket nedsætter strømhastigheden og dermed erosionen af brinkerne. En medvirkende faktor til øget sandtransport kan være husdyr, der nedtræder brinkerne pga. manglende indhegning af afgrænsningsarealer. Etableres der sandfang, er det vigtigt at dimensionen er rigtig, og at der løbende er kontrol med behov for tømning.

Fremtidig revidering af Plan for Fiskepleje

På grund af de ændringer, der sker i vandløbene med hensyn til passageforbedringer, vedligeholdelse, restaurering og forureningstilstand, bør resultaterne af planens virkning kontrolleres efter en 7-8-årig periode af DTU Aqua.

Øvrige udsætningsplaner og planer for fiskepleje i distrikt 19:

Udsætningsplan for Halkær Å

Udsætningsplan for Lerkenfeld Å

Udsætningsplan for Bjørnsholm Å

Udsætningsplan for Thylandske vandløb

Udsætningsplan for Svenstrup Å og Slette Å

II. Bedømmelse af de enkelte vandløb

Vandløbets navn og st. nr. på bilag 1	Bedømmelse	Udsætningsmateriale og antal
Trend Å (1-2)	<p>Den øverste del af Trend Å's hovedløb fra udspring og langt ned forbi st. 1 er stærkt reguleret. Strækningen rummer næsten ingen sving og strømmen er svag. Bunden er blød-sandet, og bækken er stærkt tilgroet af vandplanter. Der er også en del trådalger på strækningen. På grund af vanskelige adgangsforhold blev der kun elfisket på st. 2 og her blev der fanget to ældre ørred.</p> <p>Ikke egnet til udsætning. Lgd.: ca. 4,0 km, gbr.: 1,7 m Dybde: 35-70 cm</p>	
(3-4)	<p>På forløbet ned forbi Holme Bro og videre mod Mølgård forbedres de fysiske forhold. Strømmen øges, og foreningen har stedvis udlagt gydegrus og plantet vandranunkel i åen. Ca. 150 meter opstrøms Holme Bro har foreningen løst net gydegruset i bunden, men ved denne undersøgelse havde der igen aflejret sig meget sand på strækningen. Foreningen har konstateret flere gydebanker på strækningen. Der blev fundet en lav tæthed af ørred på de to undersøgte stationer, bestående af især ældre fisk men også lidt yngel.</p> <p>Ingen udsætning. Lgd.: ca. 2,6 km, gbr.: 2,6 m, Dybde: 40-60 cm.</p>	
(5-8)	<p>Fra området ved Mølgård og videre ned til Hornum Bro øges den fysiske variation yderligere. Bunden består af såvel sand som grus og sten, hvilket giver mange egnede gydeområder. Der er fine strømrander gennem de mange vandplanter, der især består af mærke, pindsvineknop, vandstjerne og vandranunkel.</p> <p>Der blev elfisket på 3 stationer på strækningen, og alle disse stationer havde en høj tæthed af ørred, bestående af såvel yngel som ældre ørred.</p> <p>Intet udsætningsbehov. Lgd.: ca. 5,3 km, gbr.: 3,2 m, Dybde: 30-90 cm.</p>	

Trend Å
(9-10)

Fra Hornum Bro og videre ned forbi Trend Å Dambrug er der strækninger med gydegrus. Således blev der fisket på et længere naturligt stryg ved st. 9, og foruden ældre ørred blev der her fundet 285 stk. af årets yngel pr. 100 m².

Dette er den højeste tæthed af yngel, som blev fundet ved denne undersøgelse.

Ved Trend Å Dambrug er der passage i form af et ca. 340 m langt omløbstryg. Dambruget indtager stadig vand fra åen og den resterende del løber i omløbsstryget. Da langt hovedparten af de egnede gydestrækninger ligger opstrøms Trend Å Dambrug, er det vigtigt at oprækkende moderfisk uhindret kan passere forbi dambruget. Selvom der er et omløbsstryg vil der alligevel ske en ophobning af oprækkende fisk ved sådanne passager. Herved vil nogle moderfisk blive forsinket i deres vandring eller evt. helt opgive at passere stedet.

Stemmeværket ved dambruget skaber også en længere opstuvningszone foran denne, som forringer vandløbets biotop på denne strækning. Det anbefales derfor, at stemmeværket helt fjernes, eventuelt i forbindelse med at dambruget omlægges til modeldambrug. Derved kan faldet også udnyttes til at etablere en længere gydebanke, som yderligere vil øge den naturlige produktion af ørred i Trend Å.

Fra udløbet af omløbsstryget og et stykke nedstrøms er der udlagt gydegrus i åen. Foruden st. 9 blev der også elfisket på st. 10, lige opstrøms udløbet fra dambruget. Her blev der fundet en pæn bestand af såvel yngel som ældre ørred, og der blev desuden fanget 7 havørred på denne station.

De fundne tætheder ligger væsentligt over, hvad der blev fundet i 2004.

Intet udsætningsbehov.

Lgd.: ca. 3,9 km, gbr.: 4,6 m,

Dybde: 30-100 cm.

(11-14)

På forløbet fra Trend Å Dambrug og videre til udløbet i Bjørnsholm Bugt blev åen undersøgt på 4 stationer. Alle steder er åen bred og opnår

Vandløbets navn og st. nr. på bilag 1	Bedømmelse	Udsætningsmateriale og antal
--	------------	---------------------------------

Trend Å (11-14) fortsat	<p>gradvis en dybde, som gjorde at elfiskeri var umulig på den nederste station. Kun ved st. 13 blev der fundet grus, og dette er udlagt for en del år siden. Foreningen har løsnet gruset og udplantet vandranunkel ved denne station. Der blev således kun fundet få gydemuligheder på strækningen fra dambruget og til udløb. Alligevel blev der fundet en del yngel samt nogle ældre ørred på alle de 3 stationer, hvor der blev elfisket. De fundne tætheder er noget højere end i 2004.</p> <p>Ingen udsætning. Lgd.: ca. 9,9 km, gbr.: 6,8 m, Dybde: 50- >120 cm.</p>	
-------------------------------	---	--

Mindre tilløb til Trend Å, højre side

Jelstrup Bæk (15-16)	<p>Et mindre tilløb med klart vand og stedvis gruset bund. Vandføringen er dog ret ringe, og i meget tørre somre kan vandløbet helt tørre ud, som det var tilfældet ved undersøgelsen i 1996. På trods af udsætninger i mange år er der hverken i 2004 eller ved denne undersøgelse fundet nogen ørred i bækken.</p> <p>Ingen udsætning. Lgd.: ca. 4,1 km, gbr.: 0,9 m, Dybde: 5-10 cm.</p>	
-------------------------	---	--

Havbro Bæk (17)	<p>Den øvre del af bækken fra udspring og ned forbi strækningen nord for Havbro har svag strøm og blød-sandet bund. Der blev kun fanget 9-pigget hundestejle på stationen.</p> <p>Ikke egnet til udsætning. Lgd.: ca. 1,5 km, gbr.: 0,9 m, Dybde: 10-20 cm.</p>	
--------------------	---	--

(18)	<p>Ved st. 18 nedstrøms Løgstørvej er der en strækning med jævn-god strøm, og bunden består af sand, grus og sten. Der er fødeemner til ørred i form af slørvinger og især gammarus, der forekommer talrigt. Opgang til denne del af bækken er umuligt som følge af flere styrtbrønde på en rørlagt strækning længere nedstrøms. Såfremt åen blev fritlagt og styrtbrøndene fjernet, antages det at strækningen ved st. 18 kan</p>	
------	--	--

Vandløbets navn og st. nr. på bilag 1	Bedømmelse	Udsætningsmateriale og antal
Havbro Bæk (18) fortsat	opretholde en mindre naturlig ørredbestand. Ved denne undersøgelse blev der kun fanget 9- pigget hundestejle på strækningen. Ingen udsætning. Lgd.: ca. 0,9 km, gbr.: 0,8 m, Dybde: 5-10 cm.	
Tværbæk (19)	Den øvre del af Tværbæk hedder Ørndrup Kanal og denne del af vandløbet er stærkt reguleret gennem tiden. Generelt er vandløbsbredden alt for stor og kun- ne med fordel indsnævres med grus og sten, således at vandstrømmen ville øges, som det ses på kortere strækninger. Dette ville hjælpe med at friholde grus og sten for sand. Ligeledes ville det hjælpe til, at der kunne opstå en strømrende gennem den kraftige tilgroning af diverse vand- planter. Der blev i lighed med undersøgelse i 2004 fundet ganske få yngel, men tætheden af- spejler sikkert den nuværende bærekapacitet. Såfremt strækningen restaureres, antages det, at ørredbestanden øges. Ingen udsætning. Lgd.: ca. 2,5 km, gbr.: 1,6 m, Dybde: 30-40 cm.	
(20)	Ved st. 20, lidt opstrøms Helming Bro, er vand- løbet restaureret for ca. 1,5 år siden på en ca. 150 m lang strækning. Der er udlagt gydebanker og udplantet vandranunkel. Som følge af ”vege- tationspuder” i siderne er der opstået et slynget forløb, der giver en fin variation. Tætheden af ørredyngel er ved denne undersøgelse 8 til 9 gange så høj som i 2004. Intet udsætningsbehov. Lgd.: ca. 1,6 km, gbr.: 1,5 m, Dybde: 10-50 cm.	
(21-22)	Ca. 900 m nedstrøms Helming Bro og videre ned til Hovbro løber åen mere naturligt med mange sving. Her er der stedvis fine områder med gydebund, og vanddybden er meget varie- ret, hvilket giver levesteder til både større og mindre ørred. Vandplanter som mærke og vand- stjerne giver mange gode skjul. Mellem Hovbro	

Vandløbets navn og st. nr. på bilag 1	Bedømmelse	Udsætningsmateriale og antal
Tværbæk (21-22) fortsat	og udløbet er der et passabelt reguleringsbyg- værk, som bliver fjernet ifølge vandplanen for området. På grund af særdeles vanskelige ad- gangsforhold blev der kun fisket på st. 22. Her var tætheden af både yngel og ældre høj og overgår væsentligt, hvad der blev fundet i 2004. Intet udsætningsbehov. Lgd.: ca. 2,5 km, gbr.: 1,9 m, Dybde: 25-70 cm.	
Enighedsgrøft (23)	Et gennemreguleret lille vandløb med ringe fy- siske forhold, bl.a. er bunden ensartet og stedvis meget blød med ganske få vandplanter. Ikke egnet som ørredbiotop. Lgd.: ca. 2,0 km, gbr.: 1,0 m, Dybde: 10-15 cm.	
Ulstrup Bæk (24)	Den øverste del af Ulstrup Bæk er undersøgt ved Hvorvarp. Her er bækken stærkt tilgroet af vandplanter som vandranunkel og vandstjerne. Faldet er for ringe til, at der naturligt dannes en strømmende, og vandet siver gennem den tætte vegetation med opstuvning til følge. Der kan med fordel skæres en strømmende gennem vege- tationen. Kun stedvis mærkes en smule grus og sten på bunden, men alligevel blev der fundet en mindre bestand af yngel. Dette er en fremgang i forhold til 2004, hvor der ikke blev fanget no- gen ørred. Ca. 400 meter opstrøms vejen er vandløbet rør- lagt ca. 300 meter. Ifølge vandplanen for områ- det skal denne strækning fritlægges i 2015 ?? I forbindelse hermed kunne det være en fordel at restaurere strækningen ved Hvorvarp, således at der kan etableres en permanent bestand i den øvre del af Ulstrup Bæk. Ingen udsætning. Lgd.: ca. 2,8 km, gbr.: 1,5 m, Dybde: 20-30 cm.	
(25-27)	På det videre forløb nord for Lindegård og til udløb er der delstrækninger med en veludviklet strømmende gennem vandplanter som mærke. Der kan dog flere steder med fordel udlægges større skjulesten for at give en højere grad af	

Vandløbets navn og st. nr. på bilag 1	Bedømmelse	Udsætningsmateriale og antal
Ulstrup Bæk (25-27) fortsat	variation. Forekomsten af grus og sten kan også suppleres for at fremme gydemulighederne. Der blev elfisket på alle tre stationer på strækningen, og alle steder blev der fundet en naturlig bestand udelukkende bestående af årets yngel. På st. 25 var der en bestand lige under det forventede, mens der på de to andre stationer var en tæthed, der svarer til biotopen. Ingen udsætning. Lgd.: ca. 3,7 km, gbr.: 1,2 m, Dybde: 10-25 cm.	
Tilløb til Tværbæk ved Birken (28)	Et lille tilløb med svag-jævn strøm. Bundmaterialet består af sand og noget finkornet grus. Der er gennem tiden observeret enkelte gydebanks i vandløbet, og ved undersøgelsen i 2004 blev der fanget et enkelt stk. yngel. Denne gang blev der kun konstateret 9-pigget hundestejle. Såfremt vandløbet skal kunne opretholde en fast ørredbestand, er det nødvendigt at strækningen restaureres med grus og sten. Ingen udsætning. Lgd.: ca. 1,5 km, gbr.: 0,7 m, Dybde: 5-15 cm.	
Tilløb ved Vester Hornum (29)	Et lille kort vandløb med god strøm og en velegnet gydebund. Vandføringen er dog ringe, men alligevel blev der fundet en mindre bestand af årets yngel. Udsætningerne indstilles. Lgd.: ca. 0,35 km, gbr.: 0,6 m, Dybde: 2-5-10 cm.	
Tilløb til Trend Å fra Holmgårde (30)	Vandløbet har fine fysiske forhold ved den undersøgte st. 30, der ligger lige nord for Holmegårdsvej 19. Især opstrøms rørunderføringen er der en kortere strækning med særdeles velegnet gydebund. Nedstrøms rørunderføringen er der mere sandet, men også en del gydegrus. Der er ingen opstrøms passage ved rørunderføringen, og desuden løber vandløbet til Trend Å Dambrug, hvorfor al passage op og nedstrøms i bækken er umulig.	

Vandløbets navn og st. nr. på bilag 1	Bedømmelse	Udsætningsmateriale og antal
--	------------	---------------------------------

Tilløb til Trend Å fra Holmgårde (30) fortsat	Såfremt vandløbet blev ført uden om dambruget, ville den nederste del af bækken formodentlig kunne opretholde en naturlig ørredbestand. Såfremt rørunderføringen ved Holmegårdsvej 19 blev gjort passabel, ville også den øvre del kunne benyttes af moderfisk. Ingen udsætning på grund af totalspærringen ved dambruget. Lgd.: ca. 1,5 km, gbr.: 1,0 m, Dybde: 5 cm.	
--	--	--

Sønderlade Bæk (31-32)	Bækken blev undersøgt på både den øvre del og den nedre del og er i hele forløbet stærkt reguleret. Den fysiske variation er ringe med svag-jævn strøm, og forekomsten af vandplanter er meget sparsom. Bunden er overvejende sandet og stedvis forekommer der tilmed blød bund. Begge de undersøgte stationer blev elfisket, men der blev i lighed med tidligere ikke fanget andet end hundestejler i bækken. De hidtidige udsætninger af yngel indstilles. Lgd.: ca. 2,5 km, gbr.: 1,0 m, Dybde: 10-20 cm.	
---------------------------	--	--

Katmose Grøft (33)	Fra udspring ved Katmose og helt ned forbi st. 33 ved Munkholmsvej er vandføringen meget ringe og strømmen svag. I 1996 var vandløbet udtørret ved stationen. Bunden er blød-sandet og helt fri for vegetation. Kun på de nederste ca. 300 m kan der leve ørred, idet fiskeplejekonsulent Finn Sivebæk i februar 2002 kunne konstatere grus og gydebanker i denne del af vandløbet. Ingen udsætninger. Lgd.: ca. 2,3 km, gbr.: 0,6 m, Dybde: 2 cm.	
-----------------------	---	--

Mindre tilløb til Trend Å, venstre side

Røjbæk (34)	Bækken blev undersøgt i den øvre del, og her er strømmen svag og bunden særdeles blød med 30-40 cm mudder på bunden. Ikke egnet som ørredbiotop. Lgd.: ca. 4,5 km, gbr.: 1,3 m, Dybde: 15-20 cm.	
----------------	--	--

Vandløbets navn og st. nr. på bilag 1	Bedømmelse	Udsætningsmateriale og antal
Tilløb til Trend Å sydvest for Mølgård (35)	<p>Et kort lille vandløb som foreningen har restaureret på de nederste ca. 100 m for mange år siden. Der er nogen sandvandring i bækken, men der ses stadig en del gydegrus og sten. Ved st. 35 er der en sammenstyrtet rørunderføring, som bør udbedres, således at der igen bliver passage i opstrøms retning. Strækningen opstrøms rørunderføringen kan med fordel restaureres med grus og sten. Der blev fundet en mindre bestand af årets yngel, men tætheden var væsentlig mindre end i 2004.</p> <p>Lgd.: ca. 0,6 km, gbr.: 1,0 m, Dybde: <u>5-10-15</u> cm.</p>	
Tilløb nord for Gøttrupgård (36)	<p>Et mindre vandløb, der løber ud i omløbstryget ved Trend Å Dambrug. Vandløbet er tilbage i august 2003 restaureret med gydegrus i den nederste del på en ca. 200 m lang strækning. Det udlagte grus er dog gennem årene i høj grad blevet dækket af aflejret sand, og kun få steder er det stadig synligt.</p> <p>Vanskelige adgangsforhold bevirkede, at bækken kun blev besøgt.</p> <p>Ingen udsætning.</p> <p>Lgd.: ca. 1,4 km, gbr.: 0,7 m, Dybde: <u>5-10</u> cm.</p>	
Tilløb til Trend Å Nord for Vadgård (37)	<p>Vandløbet er helt overskygget af bredvækster, hvilket bevirker, at der ikke er nogen vandplanter. Bunden er udelukkende sandet-blød, og der er kun ganske få skjul.</p> <p>Ingen udsætning.</p> <p>Lgd.: ca. 0,9 km, gbr.: 0,6 m, Dybde: 5 cm.</p>	

III. Udsætningsmateriale

På baggrund af denne undersøgelse er ikke længere behov for udsætninger i Trend Å-vandsystem.

Silkeborg, januar 2013

Fiskeritekniker
Jørgen Skole Mikkelsen

Bilag 1 - Trend Å

DisVs	Stat	UTM WGS84	Biotop Ørred	Br. (m)	Ar. (m2)	Yn antal/100m2	Æld Å	AI Obs	Andre arter	Bem.
19 13	Trend Å	1	527331-6293584	0		1,5				Ikke befisket
19 13	Trend Å	2	525159-6292675	1:1 2:1	2	100	0	2	9-pig, 3-pig	
19 13	Trend Å	3	524868-6293851	1:3 2:3	3	150	2	9	3-pig	
19 13	Trend Å	4	524692-6294525	1:3 2:3	2,2	110	10	17	1 9-pig, 3-pig	
19 13	Trend Å	5	523427-6294606	1:3 2:3	3	135	153	30	3-pig	
19 13	Trend Å	6	523087-6295468	1:3 2:3	3,2	160	42	34	1 BLamp, 3-pig	
19 13	Trend Å	7	522763-6297268	1:3 2:3	3,2	160	123	33	3-pig	
19 13	Trend Å	8	522310-6297511	1:3 2:3	3,7					Ikke befisket
19 13	Trend Å	9	521156-6297522	1:3	4,7	117	285	21	BLamp	
19 13	Trend Å	10	519997-6296368	2:2	4,5	184	54	5	3-pig, RegnØ, HavØ	
19 13	Trend Å	11	518867-6296663	2:2	7	350	60	3	2 3-pig, RegnØ, HavØ	
19 13	Trend Å	12	517604-6297341	2:2	5	250	20	6	BLamp, 3-pig	
19 13	Trend Å	13	514943-6298577	2:2	7	126	15	7	HavØ	
19 13	Trend Å	14	512894-6299313	2:2	8					Ikke befisket
19 13	Trend Å	15	527320-6295245	Y:2	0,7	35	0	0	3-pig	
19 13	Trend Å	16	527728-6294563	Y:1	1	50	0	0	9-pig, 3-pig	
19 13	Trend Å	17	525443-6295602	Y:1	0,9	45	0	0	9-pig	
19 13	Trend Å	18	524836-6295637	Y:2	0,8	40	0	0	9-pig	
19 13	Trend Å	19	523876-6299949	½:1	1,6	80	5	0	9-pig, 3-pig	
19 13	Trend Å	20	524677-6299017	Y:3 ½:3 1:3	1,5	75	146	10	1 BLamp, 9-pig, 3-pig	
19 13	Trend Å	21	523531-6297407	1:3	2					Ikke befisket
19 13	Trend Å	22	523037-6297392	1:3 2:3	1,9	95	150	42	3-pig	
19 13	Trend Å	23	524423-6300340	0	1	50	0	0	9-pig	
19 13	Trend Å	24	527969-6298026	½:1	1,5	75	13	0	9-pig	
19 13	Trend Å	25	527396-6298754	½:3	1,1	55	35	0	3-pig, 9-pig	
19 13	Trend Å	26	525868-6298834	½:3	1,1	55	82	0	BLamp, 9-pig, 3-pig	
19 13	Trend Å	27	525057-6298481	½:3 1:3	1,5	75	159	0	3-pig	
19 13	Trend Å	28	524467-6297466	Y:1	0,7	35	0	0	9-pig	
19 13	Trend Å	29	521559-6298005	Y:2	0,6	25	24	0		
19 13	Trend Å	30	520175-6297464	Y:4	1	50	0	0		
19 13	Trend Å	31	517480-6299704	0	0,8	40	0	0	9-pig	
19 13	Trend Å	32	516092-6298829	0	1,3	65	0	0	9-pig, 3-pig	
19 13	Trend Å	33	517046-6299941	0	0,6					Ikke befisket
19 13	Trend Å	34	522513-6292417	0	1,3	65	0	0	9-pig	
19 13	Trend Å	35	523427-6294508	Y:3	1	50	20	0	BLamp	
19 13	Trend Å	36	520324-6296561	Y:1	0,7					Ikke befisket
19 13	Trend Å	37	515857-6297327	0	0,6					Ikke befisket

2012

DTU .. rapport - Planer for fiskepleje

- Nr. 16 Plan for fiskepleje i tilløb til Aabenraa Fjord og Genner Bugt / *Hans-Jørn Aggerholm Christensen*
- Nr. 17 Plan for fiskepleje i mindre tilløb til Randers Fjord / *Jørgen S. Mikkelsen*
- Nr. 18 Plan for fiskepleje i Bangsbo, Lerbæk og Elling Å / *Peter Geertz-Hansen*
- Nr. 19 Plan for fiskepleje i Århus Å / *Jørgen Skole Mikkelsen*
- Nr. 20 Plan for fiskepleje i Skals Å / *Jørgen Skole Mikkelsen og Morten Carøe*
- Nr. 21 Plan for fiskepleje i mindre vandsystemer mellem Limfjorden (Hals), Skagen og Svinkløv Klitplantage / *Michael Kaczor Holm, Morten Carøe og Peter Geertz-Hansen.*
- Nr. 22 Plan for fiskepleje i vandløb omkring Haderslev mellem Genner Strand og Avnø Vig / *Hans-Jørn Aggerholm Christensen*
- Nr. 23 Plan for fiskepleje i Karup Å / *Michael Kaczor Holm*

2013

- Nr. 24 Plan for fiskepleje i Binderup Å / *Michael Kaczor Holm*
- Nr. 25 Plan for fiskepleje i Bjørnsholm Å / *Michael Kaczor Holm*
- Nr. 26 Plan for fiskepleje i mindre tilløb til Kolding Fjord / *Michael Kaczor Holm*
- Nr. 27 Plan for fiskepleje i Brøns Å / *Morten Carøe*
- Nr. 28 Plan for fiskepleje i Lerkenfeld Å / *Jørgen Skole Mikkelsen*
- Nr. 29 Plan for fiskepleje Trend Å / *Jørgen Skole Mikkelsen*
- Nr. 30 Plan for fiskepleje i Brede Å / *Morten Carøe*
- Nr. 31 Plan for fiskepleje i mindre vandløb mellem Kalø Vig (inkl.) og Randers Fjord/ *Jørgen Skole Mikkelsen*
- Nr. 32 Plan for fiskepleje i Ribe Å / *Hans-Jørn Aggerholm Christensen*
- Nr. 33 Plan for fiskepleje i Voers Å / *Morten Carøe og Michael Kaczor Holm*
- Nr. 34 Plan for fiskepleje i bornholmske vandløb / *Peter Geertz-Hansen og Hans-Jørn Aggerholm Christensen*

DTU Aqua
Institut for Akvatiske Ressourcer
Danmarks Tekniske Universitet

Vejlsøvej 39
8600 Silkeborg
Tlf: 35 88 31 00
aqua@aqua.dtu.dk

www.fiskepleje.dk